

Avdelningen för juridik
Pål Resare

Finansdepartementet

10333 STOCKHOLM

Promemorian Sekretess och dataskydd i det tekniska systemet enligt EU:s förordning om en gemensam digital ingång (Fi 2023:C)

Sammanfattning

SKR stöder de författningsförslag som utredningen lämnat och som syftar till att slå fast att det är Myndigheten för digital förvaltning eller den myndighet som regeringen slutligen beslutar ska ha ansvaret för anslutningen med mera för automatiskt bevisutbyte som regleras i EU:s förordning om en gemensam digital ingång och genomförande författningar.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Utredningen som haft uppdraget att undersöka om det finns behov av författningsändringar i fråga om sekretess och personuppgiftsbehandling gör bedömningen att det inte finns behov av författningsändringar för att efterleva kraven i EU:s förordning (EU 2018/1724) om en gemensam digital ingång (SDG-förordningen).

Däremot anser utredningen att det finns behov av att slå fast att Myndigheten för digital förvaltning (Digg) ska ansvar förvalta det tekniska systemet, för att försäkra att Digg har rättsligt stöd för sin personuppgiftsbehandling.

Vidare har utredningen lämnat förslag som syftar till att slå fast det är Digg som ska ha ansvaret för anslutningen för automatiskt bevisutbyte som regleras i EU:s förordning om en gemensam digital ingång för att de ska ha rättsligt stöd för sin personuppgiftsbehandling.

Systemet för automatiskt bevisutbyte som SDG-förordningen innebär ökade risker för en gränsöverskridande kriminalitet. Det är en omfattande mycket infrastruktur för förmedling av personuppgifter som nu ska byggas upp och det behöver ytterligare klargöras hur adekvata säkerhetsåtgärder ska säkerställas inom denna infrastruktur såväl som systemet i sin helhet.

Utredningen tycks anse att känsliga personuppgifter som omfattas av SDG-förordningen endast är sådana uppgifter som statliga myndigheter som

Skatteverket, Försäkringskassan och CSN ansvarar för. SDG-förordningen omfattar dock i stort sett alla myndigheter på nationell, regional eller kommunal nivå och samspelar med annan lagstiftning.

4. Sekretess

SKR tycker att det inte tydligt framgår av utredningen vilka överväganden som har gjorts beträffande vilken myndighet de handlingar som ska utbytas lämnas ut från. Av sidan 19 i utredningen får det dock förstås att bedömningen är att uppgifterna lämnas ut från Digg.

SKR anser att det kan ifrågasättas om detta är en riktig slutsats. Utifrån den beskrivning som görs av det tekniska systemet och syftet med det förefaller det rimligt att systemet i stället utformas bör på så sätt att handlingarna anses förvarade hos Digg endast som ett led i en teknisk bearbetning eller teknisk lagring enligt 2 kap. 9 § tredje stycket och 2 kap. 13 § första stycket tryckfrihetsförordningen (TF).

Handlingarna torde i så fall inte vara allmänna handlingar hos Digg och bör inte anses utlämnade därifrån, utan direkt från de behöriga myndigheterna.

4.3 Vissa sekretessbestämmelser av betydelse för det tekniska systemet

SKR anser på samma sätt som utredningen att det stora flertalet av handlingar som kommer att utbytas bedöms vara sådana som endast rör privatpersoner och som vanligt inte innehåller uppgifter som omfattas av sekretess om de inte avser uppgifter om förföljda personer.

Dock kommer vissa uppgifter som pension, socialförsäkring med mera omfattas av sekretessbestämmelser med ett rakt skadeskaderequisit som typiskt sett innebär att sekretess endast gäller om de gäller den enskilde lider men om uppgiften röjs. Det är dock, enligt utredningen, inte troligt att skaderekvisiten kommer att vara uppfyllda annat än i undantagsfall.

SKR bedömer att personer med skyddade personuppgifter troligen inte kan kunna vara med i systemet och notera samtidigt att det tekniska systemet enligt artikel 14.8 inte ska vara obligatoriskt för användare och endast ska tillåtas på deras uttryckliga förfrågan.

4.5 Finns det ett behov av ytterligare sekretessbrytande bestämmelser

Enligt artikel 14.7 i SDG-förordningen finns en skyldighet för behöriga myndigheter att genom det tekniska systemet göra bevis tillgängliga efter begäran från en myndighet i en annan medlemsstat om användaren uttryckligen, frivilligt, specifikt och tvetydigt frågat efter beviset.

Av utredningen framgår att uppgiftsskyldigheten som följer EU-förordningar får anses bryta sekretess enligt 10 kap. 28 § och 8 kap. 3 § OSL.

SKR ställer sig dock frågande till hur sekretess beträffande uppgifter om förföljda personer enligt 21 kap. 3 § OSL ska kunna upprätthållas och begränsas enligt artikel 14.8, om användaren ändå vill använda systemet när vissa uppgifter som ska utbytas i systemet (jfr. 4.2 i utredningen) kan komma innehålla skyddsvärda uppgifter för gruppen förföljda personer.

5.3 Stöd för behandling av personuppgifter

Utredningen anser att det saknas behov av nya bestämmelser med anledning av den personuppgiftsbehandling som kommer att göras av de behöriga myndigheterna med anledning av införande av det tekniska systemet. Dock anser utredningen att Digg roll som förvaltare av det tekniska systemet behöver regleras i författning.

SKR stöder förslaget att Digg:s uppdrag som förvaltare läggs till som en särskild punkt i myndighetens instruktion, förslaget tydliggör Digg:s ansvar för själva det tekniska systemet för bevisutbyte enligt SDG-förordningen och de rättsakter som meddelas med stöd av förordningen.

6. Behov av författningsändringar

Utredningen föreslår att förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s om en gemensam digital ingång ska anges att Digg är ansvarig för anslutning, utveckling, tillgänglighet, underhåll, tillsyn, övervakning och säkerhetshantering av tekniska systemet samt att myndigheten ska se till att systemet uppfyller de krav som ställs i SDG-förordningen och genomförandeförordningen. Utredningen föreslår även att Digg:s ansvar för anslutningen ska framgå av myndighetens instruktion.

SKR stöder båda förslagen och anser att de komplettera varandra samt tydliggör Digg:s ansvar för det tekniska systemets alla delar.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för juridik

Sara Catoni
Avdelningschef